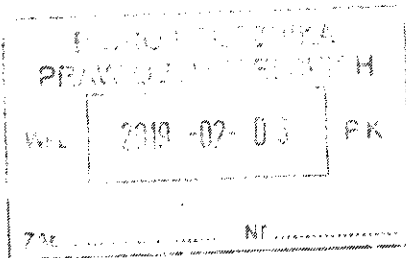

Warszawa, dnia 31 stycznia 2019 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
DEPARTAMENT DO SPRAW ZDROWIA
PSYCHICZNEGO**

RzPP-DZP-RzSP-SJ.470.29.2019RzPP-

DZP-RZSP-SJ.470.29.2019

Pani

dr Aleksandra Wentkowska

Pełnomocnik Terenowy

Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

ul. Jagiellońska 24

40-032 Katowice

Szanowne Pani Pełnomocnik,

Odpowiadając na pismo znak PBK.547.1.2018.MK z dnia 11 stycznia 2019 r.¹

w sprawie pacjentek: Pani i

oraz Pani /

uprzejmie informuję, że pracownik Biura Rzecznika Praw Pacjenta, pełniący funkcję Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny w Toszku (dalej: Szpital) – Pan Arkadiusz Warzycha (dalej: RzPPSzP), rozpatrując ustne wnioski ww. pacjentek dokonał następujących ustaleń:

Pani częściowo ubezwłasnowolniona, została przyjęta do Szpitala 20 marca 2017 r. bez zgody na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego². Sąd Rejonowy w Gliwicach na wniosek Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach w dniu 23 czerwca 2017 r. postanowił o przymusowym umieszczeniu Pani w domu pomocy społecznej. W trakcie prowadzonego postępowania zmarł ojciec pacjentki, jedyny opiekun prawny, co utrudniło wykonanie orzeczenia. Sąd Rejonowy w Gliwicach za sygn. akt IV OP 104/18, wszczął postępowanie o

¹Data wpływu: 15.01.2019 r.

²Dz. U. z 2018 r. poz. 1878

Rzecznik Praw Pacjenta
ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa
tel. +48 22 532 82 22 fax. +48 22 532 82
50
www.rpp.gov.pl

niepodlega

POLSKA
STULECIE OCHRONY
WIAKROLOGI

wyznaczenie kuratora, na dzień 9 stycznia 2019 r. kurator nie został wyznaczony, mimo tego w dniu 11 stycznia 2019 r. pacjentka została wypisana ze Szpitala i umieszczona w Domu Pomocy Społecznej, przy ul. Kontkiewicza 3 w Częstochowie. Pani nie wyraziła zgody na zapoznanie się z jej dokumentacją medyczną przez RzPPSzP. Po uprawomocnieniu się postanowienia o przymusowym umieszczeniu w domu pomocy społecznej w celu zapewnienia całodobowej opieki, pacjentka przez 18 miesięcy przebywała w szpitalu psychiatrycznym na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. W tym czasie pacjentka trzykrotnie z pomocą RzPPSzP wносиła wnioski do Sądu Rejonowego w Gliwicach o wypisanie ze Szpitala.

Pani została przyjęta do Szpitala 17 kwietnia 2018 r. na podstawie art. 22 ust. 1a ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Przed pobytem w Szpitalu zamieszkiwała w Niemczech, tam pobierała świadczenie emerytalne po mężu, nie była w stanie podać banku ani numeru konta bankowego na którym środki te były gromadzone. Pobyt w szpitalu był finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia na podstawie Europejskiej Karty Ubezpieczenia Społecznego. Dyrektor Szpitala 22 czerwca 2018 r. uznał, że pacjentka jest chora psychicznie niezdolna na wyrażenia zgody lub stosunku do przyjęcia do szpitala psychiatrycznego, oraz leczenia i wniósł o zmianę podstawy prawnej przyjęcia do szpitala, na art. 22a ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. RzPPSzP nie uzyskał wglądu w dokumentację medyczną, wobec braku zdolności pacjentki do świadomego wyrażenia przez nią zgody. Dział Socjalny Szpitala udzielił pacjentce pomocy w uzyskaniu emerytury z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, co umożliwiło jej złożenie wniosku o umieszczenie w domu pomocy społecznej za pisemnie wyrażoną zgodą. Lekarz prowadzący uznał, że stan zdrowia pacjentki poprawił się na tyle, że jest ona zdolna do wyrażenia takiej zgody. W dniu 11 stycznia 2019 r. Pani została wypisana ze Szpitala i umieszczona w Domu Pomocy Społecznej „Pomocna Dłoń” w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich 450. Pacjentkę 17 kwietnia 2018 r. wyraziła zgodę na leczenie, a 22 czerwca 2018 r. Dyrektor Szpitala skierował do Sądu Rejonowego w Gliwicach wniosku o zmianę statusu prawnego przyjęcia do Szpitala na art. 22a ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

W dniu 29 września 2017 roku do RzPPSzP zgłosiła się Pani am. Tarnowskie Góry ul. Monte Casino 1, pacjentka oddziału X Szpitala. Pacjentka złożyła wniosek o wyjaśnienie nieprawidłowości przy przyjęciu jej do Szpitala w nocy z 28 na 29 września 2017 roku, bez zgody na podstawie art. 24 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. W składzie zespołu ratownictwa medycznego, który dowiózł ją do Izby Przyjęć Szpitala

nie było lekarza. Wnioskująca podniosła, że zgodnie z art. 21 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, badania osoby z zaburzeniami psychicznymi, może przeprowadzić lekarz psychiatra, a w razie niemożności uzyskania pomocy lekarza psychiatry - inny lekarz który, w razie potrzeby zarządza bezzwłocznie przewiezienie badanego do szpitala. Pacjentka została skierowana do szpitala psychiatrycznego bez badania lekarskiego na podstawie decyzji ratownika medycznego, który nie był do tego uprawniony. Rozpatrzenie skargi Pani [imię] - leżało poza zakresem właściwości RzPPSzP. Stosownie do art. 10b ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego trybu i sposobu działania Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego³ zadaniem Rzecznika jest ochrona praw osób korzystających ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez szpital psychiatryczny. Prawo do uzyskania takiej pomocy przysługuje również przedstawicielowi ustawowemu, opiekunowi prawnemu oraz faktycznemu osoby wskazanej powyżej. W chwili realizacji transportu przez zespół ratownictwa medycznego Pani [imię] : była jeszcze pacjentem szpitala psychiatrycznego. W odpowiedzi na wniesioną skargę⁴ pacjentka została poinformowana, że zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 roku o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta⁵, w sprawach ochrony praw pacjentów określonych we wskazanej powyżej ustawie oraz w przepisach odrębnych właściwy jest Rzecznik Praw Pacjenta i do niego należy złożyć stosowany wniosek. Wniosek taki do Rzecznika Praw Pacjenta nie wpłynął.

Wyrażam nadzieję, że przedstawione informacje okażą się pomocne.

Z upoważnienia

Rzecznika Praw Pacjenta

Grzegorz Saj

Dyrektor

Departament do spraw Zdrowia Psychicznego

Do wiadomości:

1. Pan Arkadiusz Warzycha, Rzecznik Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego.

³ Dz.U. z 2017 r. Nr 16, poz. 126

⁴ Pismo z dnia 06.11.2017 r., RzPP-WZP-RzSP-SJ.470.49.2017

⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 1318

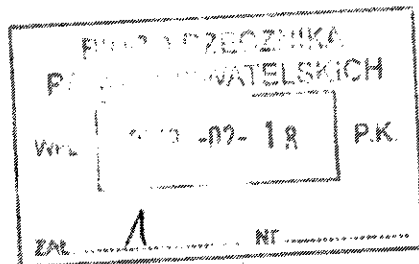

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ
SZPITAL PSYCHIATRYCZNY
44-180 Toszek ul. Gliwicka 5

L.dz. DS/830/18

Toszek, 12.02.2019

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
Katowicach

Dotyczy BPK.574.1.2018.MK

Po zapoznaniu się z raportem z wizytacji przedstawiam poniżej odniesienia do zawartych w nim zaleceń:

1. Sale chorych poddawane są odświeżeniu a szafki przyłóżkowe wymianie w sposób sukcesywny gdyż środki finansowe, którymi dysponuje szpital nie pozwalają na jednoczesowe przeprowadzenie remontu czy wymianę sprzętu
2. Z uwagi na specyfika szpitala psychiatrycznego nie ma możliwości zainstalowania instalacji przyzywowej, nie ma też wymogu prawnego instalowania takich urządzeń. Szpital stara się tworzyć warunki zapewniające bezpieczne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych na równi z osobami sprawnymi
3. Pacjent każdorazowo zapoznawany jest z prawami i obowiązkami, wprowadzono dodatkową adnotację w tym przedmiocie na druku Historii Choroby, każdorazowo pacjent podpisuje się pod oświadczeniem, W razie gdy nie jest zdolny do świadomego złożenia oświadczenia lub odmawia złożenia oświadczenia również opatrzone jest to stosowną adnotacją w dokumentacji
4. Nie ma możliwości organizacji zajęć terapeutycznych dla pacjentów w weekendy oraz w tygodniu w godzinach popołudniowych z uwagi na brak dostatecznej ilości wykwalifikowanej kadry na rynku pracy jak i brak możliwości sfinansowania wzrostu zatrudnienia. Szpital otrzymuje finansowanie z tytułu kontraktu z NFZ, poziom finansowania jest niezmienny od kilku lat, obecnie wynagrodzenie personelu stanowi 81% przychodów uzyskiwanych z kontraktu z NFZ.

5. W szpitalu prowadzone były szkolenia wszystkich pracowników szpitala z zakresu udzielania pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia życia. Szkolenia zgodne z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji są kosztowne, z uwagi na ograniczenia finansowe nie ma możliwości prowadzenia ich cyklicznie.
6. Przymus bezpośredni jest prawidłowo dokumentowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi z dnia 21 grudnia 2018r. Wprowadzona została Karta zastosowania przymusu bezpośredniego wg nowego wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia, lekarze zostali ponownie przeszkoleni w zakresie prawidłowego dokumentowania przymusu
7. W powyższym szkoleniu położono nacisk na precyzyjne dokumentowanie danych osobowych osób (lekarzy) podejmujących decyzję o przedłużaniu przymusu bezpośredniego i wyrażających opinię w tej kwestii. Każda karta jest weryfikowana przez Kierownika Podmiotu Leczniczego lub Lekarza Upoważnionego.
8. W większości łóżka dostępne są z trzech stron dla pacjentów, część oddziałów szpitalnych mieści się w zabytkowych budynkach, wymagana modernizacja sal wiązałaby się z generalnym remontem co wymaga nakładów finansowych przekraczających możliwości szpitala, nie otrzymujemy dodatkowych funduszy na prowadzenie prac remontowych. Sale są wieloosobowe, obłożenie ich jest niejednokrotnie stuprocentowe.
9. Pacjenci mają możliwość pozostawienia rzeczy wartościowych w depozycie szpitala. Pacjenci są z tym prawem zapoznawani co potwierdzają podpisem w dokumentacji indywidualnej. Pacjenci każdego dnia z wyjątkiem dni wolnych od pracy mają dostęp do zdeponowanych rzeczy wartościowych, wypłata środków pieniężnych odbywa się w kasie szpitala a w przypadku gdy pacjent nie ma możliwości opuszczania oddziału uprawniony pracownik szpitala przekazuje mu żądany depozyt w oddziale.
10. Planowane są sukcesywne prace modernizacyjne w Szpitalu w celu dostosowania placówki dla osób niepełnosprawnych. M.in. planowana jest budowa windy dla oddziałów sądowych

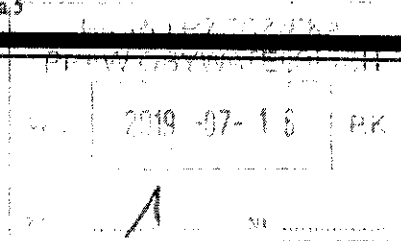
Odnosnie dokumentacji pacjentki _____ pragnę poinformować, iż została ona przyjęta do Szpitala Psychiatrycznego w Toszku w dniu 23 lutego 2018r. po myśli art. 23. Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego. Postanowieniem z dnia 14 marca 2018r. Sąd Rejonowy w Gliwicach, IV Wydział Rodzinny i Nieletnich pod przewodnictwem SSR Iwony Gackowskiej stwierdził zasadność jej przyjęcia w myśl art. 23. Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego. Odpis orzeczenia został wysłany szpitalowi przez Sąd w dniu 24 stycznia 2019r.

D Y R E K T O
SZPITALA PSYCHIATRYCZNEGO
Dra. med. Anna Rucio

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ
SZPITAL PSYCHIATRYCZNY

44-180 Toszek ul. Gliwicka, 5

Toszek, dnia 12 lipca 2019 r.

RPW/43018/2019 P
Data: 2019-07-16

Pan
Michał Kleszcz
Główny Specjalista
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Pełnomocnik Terenowy
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
w Katowicach

L.Dz. DS/3.497/18
dot. pisma BPK.574.1.2018.MK

W załączeniu przesyłam wyjaśnienia kierownika medycznego oddziału X
ogólnopsychiatrycznego tut. szpitala dotyczące hospitalizacji pacjentek

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
SZPITALA PSYCHIATRYCZNEGO

Dr n. med. Anna Rusek

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ
SZPITAL PSYCHIATRYCZNY
44-180 Toszek ul. Gliwicka 5

Oddział X tel. : (32)233-41-12 wew.: 261

Toszek, dnia 09.07.2019r.

L.dz.DS./ 3.407 /19

Pani
Dr n med. Anna Rusek
Dyrektor Szpitala Psychiatrycznego w Toszku

BPK.574.1.2018.MK

W odpowiedzi na pismo Biura Rzecznika Praw Obywatelskich,
Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach z dnia 5.07.2019r.
dotyczące Pani **oraz Pani** **przejmnie informujemy :**

1. Pani **pacjentka** całkowicie ubezwłasnowolniona , była hospitalizowana w tutejszym szpitalu kilkakrotnie:
 - 29.11.2007r. – 25.03.2008r. / przywieziona przez zespół pogotowia ratunkowego , po interwencji policji oraz straży pożarnej, skierowana przez lekarza pogotowia /; była przyjęta do tutejszego szpitala bez zgody w myśl art. 23 Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego. Wypisana została na Jej żądanie wbrew zaleceniom lekarskim .
 - 20.03.2017r. – 22.05.2018r. / przywieziona przez zespół pogotowia ratunkowego , po interwencji w Urzędzie Miejskim w Gliwicach, skierowana przez lekarza pogotowia; /; była przyjęta do tutejszego szpitala bez zgody w myśl art. 23 Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego . Równoległe toczyło się postępowanie o przymusowe umieszczenie pacjentki w Domu Pomocy Społecznej / wnioskodawcą był Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach /. W trakcie hospitalizacji Sąd Rejonowy w Gliwicach wydał postanowienie o umieszczeniu pacjentki w Domu Opieki , od którego pani **się** odwołała , jednak również Jej odwołanie po rozpatrzeniu przez Sąd zostało oddalone .Wówczas Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach podjął działania mające na celu znalezienie dla w/w pacjentki miejsca w Domu Opieki. Pacjentka nadal w trakcie hospitalizacji całkowicie bezkrytyczna wobec objawów choroby, negatywnie nastawiona do leczenia, spontanicznie wypowiadająca treści urojeniowe, okresowo agresywna czynnie oraz słownie wobec personelu czy innych pacjentek . Została dnia 22.05.2018r. wypisana z

Oddziału X Szpitala w Toszku i bezpośrednio skierowana do Oddziału XV Żeńskiego dla Przewlekłe Chorych również tutejszego Szpitala gdzie była hospitalizowana :

- Od 22.05.2018r. – 16.01.2019r. kiedy to ,w wyznaczonym terminie, po uzyskaniu miejsca w Domu Pomocy Społecznej w Częstochowie została, zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Gliwicach, wypisana z oddziału i transportem szpitalnym w obecności pracownika socjalnego przewieziona do w/w ośrodka.

2. Pani _____ była w tutejszym szpitalu hospitalizowana 2-krotnie :

- 05.07.2016r. – 06.07.2016r. : została przywieziona przez Pogotowie Ratunkowe w asyście policji, skierowana do tutejszego szpitala przez lekarza pogotowia . Została przyjęta do Oddziału IX Psychiatrycznego Szpitala w Toszku celem obserwacji w myśl art.24 Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego / po ustaniu przesłanek do dalszej hospitalizacji niezwłocznie wypisana ze szpitala /;
- 28.09.2017r. – 02.10.2017r. : została przywieziona przez Pogotowie Ratunkowe , po interwencji policji, skierowana do tutejszego szpitala przez ratownika medycznego . Została przyjęta do Oddziału X Psychiatrycznego Szpitala w Toszku celem obserwacji w myśl art.24 Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego / po ustaniu przesłanek do dalszej hospitalizacji niezwłocznie wypisana ze szpitala /.

Z poważaniem

7711582

lek Izabela Maszczyńska

specjalista psychiatra